

**СПЕЦИФІКА ВПЛИВУ ПОСТМОДЕРНІСТСЬКИХ УЯВЛЕНЬ НА СВІТОГЛЯД
УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА**

Розмаїття літератури та постмодерністських концепцій доволі ускладнює пошук загального постмодерністського знаменника, проте у цій справі суттєву допомогу здійснює генеалогія постмодернізму, адже один з корифеїв цього напрямку Мішель Фуко прямо визначає праці Ф.Ніцше та З.Фрейда як найбільш впливових та актуальних авторів для постмодерністської думки. Дійсно, питомий масив постмодерністських текстів складають саме тлумачення цих авторів; цитати з їх творів майже обов'язково присутні у філософів-постмодерністів. Це значно спрощує завдання, адже для характеристики світоглядних засад постмодернізму достатньо подивитися на те, що саме у багатогранній спадщині Ф.Ніцше та З.Фрейда актуалізується постмодерністами.

Світоглядні елементи постмодернізму - це: делегітимація традиційних інституцій та цінностей; уявлення про людину як точку прикладання анонімних сил та дискредитація поняття норми. Априорі не можна стверджувати, що всі ці елементи завжди негативні, адже, наприклад, постмодерністська критика репресивних інституцій, що підтримують гендерну та расову нерівність, буває влучною і доречною, однак поширення певних постмодерністських уявлень може становити певну загрозу.

В першу чергу йдеться про розхитування меж соціальної норми. Безперечно, пересічний українець безпосередньо з працями постмодерністів не стикається, тому їх впливу не зазнає.

Два явища – делегітимація поняття норми та дискредитація цілісності як такої – становлять, на нашу гадку, серйозний виклик сучасній українській педагогіці. Перш за все, зазначимо, що ці елементи постмодерністського світогляду засвоюються українським суспільством передусім завдяки складним процесам політичної та економічної трансформації – тим самим, осмисленню яких присвятила себе постмодерністська філософія. Дійсно, коли йдеться про кризу інститут родини, одним з головних чинників цієї кризи в українських умовах є від'їзд батьків на заробітки за кордон, у чому педагогіка, на жаль, не дасть ради. Проте опосередковані масовою культурою впливи постмодерністського світогляду як раз і складають предмет педагогічного впливу та корекції.

Література

1. Базалук О.О. Постмодернізм: філософія освіти / О.О.Базалук // *Future Human Image*, №5. - т. 2. - 2015. – С.92–2.
2. Жижек Славой. Погляд скося: Вступ до Жака Лакана крізь популярну культуру. – Львів : «Каменяр», 2007. – 188 с.
3. Ліотар Ж.-Ф. Ситуація постмодерну / Ж.-Ф. Ліотар // *Філософська і соціологічна думка*. – 1995. - №5-6. – С.15–35.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>